

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

De assertione illa sententia pastoris iniusta timenda et tenenda est

[urn:nbn:de:bsz:31-300759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300759)

Alius tractatus eiusdē

et scandalū notoriū datū in materia scisma-
tis et periurij et incorrigibilitatē sit ab om-
ni officio papatū vero vel p̄tensio rationa-
biliter et iudicialiter deponendū put mul-
ti solēniter ex inrijs allegarūt et pbauerūt
nihilomin⁹ ex solis eisdē p̄ductis et pbas
nō videt sufficiētē cōcludi q̄ sit hereticus
pprie dictus nisi confundat ex pprijs as-
sertionib⁹ suis et institutionib⁹ et respōsioni-
bus datis tam p̄bo q̄ scripto. Quā ob-
rem studios⁹ scriptū est vel articulātū cir-
ca h̄mōi assertiones/attēto p̄cipue q̄ non
nulli reuocāt i dubiū an papa deponi pos-
sit. vel habeat iudicē superiorē in quocū-
q̄ crimine/nisi sit a fide deu⁹ vel heretic⁹
proprie dictus.

Finis tractat⁹ p̄tra petrū de luna

Discussio illius asser-
tionis S̄nia pastoris etiā iniusta tenēda
est p̄ eundē cancellariū.

2

Lasus est Quidā se gerēs p̄ cōmissario
pape/posuit i suo processu publico asser-
tionē que sequit. Sentētie nostre etiā si es-
sent iniuste/sunt tenēde et timēde. Que-
rit sup̄ hac assertionē. Primo si sit falsa et
erronea. Secōdo si sit iudicō fidei reproba-
da. Tercio si assertor sit ad iudiciū fidei
rationabiliter euocand⁹. Arguit q̄ sit
vera/q̄ fm̄ beatū Gregoriū/sentētia pa-
storis siue iusta siue iniusta fuerit timēda
est. Cui p̄sonat vrbano papa dicens q̄ val-
de timēda est sentētia ep̄i licet iniuste liget
S̄ papa nedū est pastor vel ep̄s. s̄ super-
nus pastor et ep̄s. S̄ p̄tra est dictū hie
fundat in dicto Isaie. v. Si q̄s dixerit in
iustū iustū abomiabilis est apud deū. Et
gregori⁹ in omel. xxvij. Ipse ligandi atq̄
soluendi p̄tate se priuat/q̄ hanc p̄ suis vo-
luntatib⁹ et nō p̄ subditōz iurib⁹ exercet.
Et idē Tūc est p̄a absolutio p̄sidētis. cuz
interni iudicij sequit arbitriū Et idē. Nō
debet is penā sustinere canonicā in cuius
damnationē nō est canonica plata senten-
tia. Constat autē q̄ sententia iniusta nō est
canonica rē.

D

Ponunt p̄ decisione p̄positiones que
sequunt ad examinandū.

Dec assertio p̄posita in p̄cessu publico
si sit erronea i fide et morib⁹ nō est dissimu-
lanter p̄tereunda/cū sit scandalosa et ex de-
liberatione p̄posita. Dec assertio est vna

p̄positio p̄ditionalis/includēs vnā p̄sn-
tiā talē/si sentētie n̄re sunt iniuste/ille etiā
sūt tenēde et timēde. Dec assertio p̄diti-
onalis sic resoluta/si sit falsa/est impossibi-
lis/patet hec p̄positio sic et p̄cedēs/ex regu-
lis infallibilib⁹ logicōz/addēdo q̄ assertio
p̄dicta p̄tinet istā vniuersalē/q̄ omnes s̄ntē-
dicti cōmissarij q̄stūcūq̄ iniuste sūt tenen-
de. Dec assertio falsa est/qm̄ oppositū
p̄sequētis stat cū antecedēte/qm̄ stat aliq̄s
sentētiās pastoris vel pape et suoz cōmis-
sarioz nō esse tenēdas/imo nec timēdas
dū sūt iniuste. Et h̄ in multis casib⁹. Pri-
mo si sentētia lata sit post appellatōnez le-
gitimā/et notauit Innocēti⁹ terci⁹ i epla
ad archiep̄m̄ senonenē. Secōdo si p̄tineat ex
rozē intolerabilē/et notauit idē. Et hoc
m̄ltipliciter p̄t euenire/cū null⁹ pastor vi-
uens i terr⁹/imo nec papa sit impeccabil⁹
quin possit aburi sua p̄tate/cū circūdat⁹
sit infirmitate. vt dicit ad Heb. Un⁹ cas⁹
est si sentētiat exp̄sse vel etiā implicite p̄tra
fidē et scripturā sacrā. Alter si sentētiat in
p̄iudiciū veritat⁹ vite et iusticie. vt si volēs
rape sp̄s̄lam alter⁹/ferat in cōtra n̄cētes
sentētiā excoicātōnis. Alter si sentētiat in
p̄iudiciū iuste libertat⁹/et si volens vsur-
pare ciuitatē vni⁹ p̄ncipis ferat sentētiā
excoicātōis i nolētes eā sibi tradere/et ita
d̄ m̄ltis similib⁹/et si excoicare velit illos
q̄ suo regi et suis edictis rationabilib⁹ obe-
diunt. Notauit hec Innocēti⁹ vbi p̄tra et
habet fundamentaliter ex infallibili lege
diuina et naturalī/cui⁹ deductionē hic ob-
mittim⁹. Dec assertio est impossibilis.
Sequit hec ex p̄cedētib⁹. Florādo q̄ iura
quib⁹ inniti videt nō loquunt talī modo
p̄ditionali et p̄p̄thetico. nec dicūt q̄ s̄nia
pastoris sit tenēda. q̄ lōge aliud est dicere
q̄ sentētia aliq̄ sit timēda/et q̄ sit tenēda/
q̄ tyrānica iniqtas etiā timeri p̄t/s̄ nō te-
neri debet/imo p̄temni vel p̄sequē. Dec
assertio censenda est erronea s̄ bonos mo-
res et canones/patet q̄ cū spectet ad mo-
res et canones sic p̄stat/et nō est eis p̄formis
in veritate/imo nec esse p̄t/sic patet ex p̄ce-
dentib⁹. sequit q̄ est eis dissona atq̄ s̄ria.
Dec assertio debet i fide merito sus-
pecta reputari/patet ex p̄cedētib⁹. et h̄ accipi-
endo fidē p̄ obiecto fidei p̄ scriptura sacra
et iure diuino. Dec assertio reddit asser-
torē suū in fide suspectū/et ita p̄sequenter
ad iudiciū fidei rationabiliter euocandū/

q̄ cōpellend⁹ erit vel se exponere/vel reuo-
 care/vl si prinaciter renuerit/reliquendus
 erit iusticie seculari. **C**ōsequēter ad ag-
 grauatiōē dicte assertōis cū prestatiōe
 q̄ h̄ sit ad finē ciuile z ecclesiasticū/z p de-
 fensione catholice veritatē/z ecclesiastice li-
 bertatē/z nō ad ingerendū crimē lese regie
 maiestātē/inserunt ppositiōnes q̄ sequunt
Rex xpianissim⁹ francoꝝ iurauit i sua
 psecratōe defendere z tenere iura z liberta-
 tes ecclesiarū regni sui. Rex idē pluries a
 viginti annis citra/habuit p̄uocatiōē et
 cōciliū platorū z vniuersitatū regni sui/ad
 q̄z deliberatōes z requestū p̄clusit solēni-
 ter p̄ arrestūz curie sue sup̄me plamenti/q̄
 ecclesia gallicana i se z i mēbris suis/ad su-
 as antiq̄s z legitimas libertates reducere
 tur/nominatim i collatōe b̄nficiōꝝ/p̄ or-
 dinarios/z i electōib⁹ faciēdis. **R**ex idē
 z legitim⁹ fili⁹ su⁹ nunc regēs nouissime/
 post q̄ttuor z quiq̄s annos/secerūt idē are-
 stū solēniter publicari cū adiectōe penaz
 in rebelles. **R**ex idē debz reputare q̄ sen-
 tentie cuiusq̄ pastoris etiā sumi pontificis
 facte vl late in oppositū mediate vl imedi-
 ate/sūt iniuste/z p̄tinēt errorē intolerabi-
 lē/p̄tra publicā iusticiā/z i vsurpatōes in-
 debitā/z ex p̄sequenti nec tenēde sibi sūt nec
 necessario timēde/p̄sertim cū obrulerit in
 facie p̄ciliū generalē Constañ./se paratum
 velle puidere statui sumi pontificis sicut
 aliū reges z regna/p̄ pte sua. Dicūt h̄ q̄ nō
 sūt necessario timēde/qz possūt timeri a ti-
 moratis p̄sciētis/in aliq̄ casu/q̄nis non
 ob h̄ sint tenēde. **V**ultuz em̄ refert dicere
 q̄ sint tenēde/z dicere q̄ sint timēde. Et
 ideo assertor p̄dicet q̄ addidit de suo q̄ sen-
 tentie pastoris iniuste sūt tenēde/valde te-
 merarie z scandalose z erronee vidēt fuisse
 locut⁹/n̄ iura quib⁹ inniti vidēt loquun-
 tur modo suo/imo lōge modestius/ita vt
 possint ad v̄ez sensū reduci/nō aut̄ assertō
 sua modo q̄ posita est/sic patet ex ppositō
 nib⁹ antedictis. **R**ex idē p̄ se tueri p̄tra
 p̄cedētes in eū vl suos/ocasiōe p̄dicta/
 sic p̄tra volētēs vsurpare possessiones tpa-
 les regni sui/imo mag⁹/q̄strū sp̄ualia z ec-
 clesiastica potiora sunt tpalib⁹. **R**ex idē
 debet habere subditos suos p̄sertim eccle-
 siasticos/fauorabiles in dicta p̄secutiōe
 z obediētes iurra monitiōē aplicam de-
 bent obedire regi tāq̄ p̄cellētī/z h̄ p̄cipue
 dū v̄tī sua legitima p̄tate in obseruatōez

pp̄ij iurati/z ecclesiastice libertatē tuitōes.
Rex idē debet p̄tegere subditos suos/
 si p̄missōꝝ occasiōe/z p̄pter obediētā si-
 bi factā/pati habeāt z assumere causā i se/
 z sub hac p̄tectōe subditi tā seculares q̄
 ecclesiastici debēt z possūt in quiete viuere/
 nō pl⁹ sapiētēs q̄ oportet. **R**ex idem p̄t
 ratōnabiliter p̄queri de subditis suis/p̄re-
 sertim ecclesiasticis/si in p̄dicta reductōe li-
 bertatū inueniant tepidi/z tergiversato-
 res/z claudicātes/z p̄ ab eis p̄ se aut suos
 erigere rōnes/quib⁹ mouent sentire cōtra
 deliberatōes ne dū p̄ciliū sui s̄z suoꝝ plato-
 rū/ac vniuersitatū regni sui. **L**etex de pe-
 nis p̄ eundēz infligēdis iubet ecclesiastica
 modestia quiescere/nec h̄re sermonē.

Tractatus eiusdem

ad puinciale celestinoꝝ sup̄ vsiculo canti-
 ci marie. Suscepit israel puer suū. De
 susceptione xpi allegorice p̄. xxiij. verita-
 tes Tropologicē vero z anagogicē p̄. xij.
 veritates.

Incipit epistola Cā

cellarij Parisiē. de susceptione humani-
 tatis xpi z tropologica.

Prologus.

Everēdo in

xpo dño puinciali cele-
 stinoꝝ Fratri Johanni
 Bassandi. su⁹ Johānes
 cancellari⁹ parisiē. **E**a

q̄ ad pietatē sūt xpiane religionis z sursum
 actionis iugiter meditari. **C**ecinit maria
 Suscepit israel puer suū. **C**ecinit huic
 notule sui cantici canticoꝝ mater ecclesia
 xpo inbilās. **T**u inq̄t ad liberādum susce-
 ptur⁹ hoies nō horruisti v̄ginis v̄rez. **Q**u
 verbū sub hac pp̄rietate suscipi debz. **E**st
 em̄ impropriū xps suscepit humanitates
 q̄ factū est. vt xps esset hō. z hō de⁹. **Q**uia
 xps de⁹. s̄z nō semp de⁹ fuit xps. qz nec sp̄
 de⁹ fuit hō. nec ex p̄sequenti xps. cū nōdum
 suscepit humanitatē xps deus. de q̄ susce-
 ptione colligam⁹ aliq̄s veritates accōmo-
 das. petitioni tue pater honorāde.

Incipit prima veritas.

Christus per

h̄mōi susceptionē q̄ dicūt
 bb